

Liite Jolila 13.9.2023

Vuoden 2024 talousarvion yhteydessä käsiteltävä valtuustoaloite

TRE:2387/08.00.01/2023 Valtuustoaloite runkolinjaan pohjautuvien bussivuorojen sekä aikaisemmin toimivien bussiaikataulujen palauttamiseksi Teiskoon – Sirpa Pursiainen ym.

Valtuustoaloite runkolinjaan pohjautuvien bussivuorojen sekä aikaisemmin toimivien bussiaikataulujen palauttamiseksi Teiskoon – Sirpa Pursiainen ym.

Sirpa Pursiainen (kd.) ja 18 muuta allekirjoittajaa tekivät 24.4.2023 valtuustoaloitteen Pohjois-Tampereen joukkoliikennejärjestelmän muutoksesta kesäkaudesta 2022 alkaen ja palauttamisesta aikaisempaan toimivaan kokonaisuuteen, jossa Pohjois-Tampereelle ajettiin kolmella linjalla 91, 92 sekä 90, jossa linjalla 90 oli reittitunnukset 90, 90M, 90T, 90Mx ja 90Tx. Valtuustoaloitteessa todetaan, että etenkin nykyisten linjojen 90, 93 sekä 94 bussiaikataulu on palautettava toimivaksi kokonaisuudeksi ja Teiskoon on palautettava aikaisemmin toiminut runkolinja. Valtuustoaloitteessa todetaan, että vanhan linjaston palauttaminen ei estä bussivuorojen lisäämistä keskustan ja Kämmenniemen välillä. Lisäksi valtuustoaloitteessa nostetaan esille, että juuri Pohjois-Tampereen liikenteestä tulisi tehdä yhteinen reitti kohtainen aikatauluyhdistelmä, jossa kaikki alueen linjat niin Nysse-linjat 90-94 kuin alueella toimiva palveluliikenne olisivat samassa paperisessa aikatauluaineistossa. Viimeisimpänä valtuustoaloitteessa nostetaan esille, että kauempien vyöhykkeiden vaihto aika tulisi nostaa takaisin 2 tuntiin.

Valtuustoaloitteessa on nostettu kuuden kohdan perustelut, joissa kannetaan huolta kasvaneen koulupäivän pituudesta joukkoliikenteen aikataulusuunnittelun vuoksi, aikataulujen luotettavuudesta, vaihtojen toimivuudesta, vuorotarjonnan heikennyksistä osalla alueista, aikataulujen epäselvästä esitystavasta sekä asiakaspalvelupalautteiden kautta tulleiden toiveiden hitaasta muuttamisesta tai niiden toteuttamatta jättämisestä.

Pohjois-Tampereella toteutettiin linjastouudistus yhdessä joukkoliikenteen käyttäjien ja matkustajien kanssa vuorovaikutteisesti. Pohjois-Tampereen linjastosuunnittelu käynnistettiin syksyllä 2020, kun Kämmenniemen yleisötilaisuudessa kerrottiin, että suunnittelu Pohjois-Tampereen linjastokokonaisuudesta käynnistetään. Tuolloin kerrottiin myös, että silloinen liikennöintisopimus Pohjois-Tampereen linjojen osalta päättyisi vuoden 2022 kesäkuussa ja uutta hankintaa varten linjastoa suunniteltaisiin yhdessä asukkaiden kanssa. Nysse toteutti verkossa liikkumiskyselyn alueen asukkaille ja joukkoliikenteen käyttäjille marraskuussa 2020 ja vastauksia kyselyyn saatiin lähes 400 kappaletta. Liikkumiskyselyssä haluttiin kartoittaa muun muassa kehittämiskohteita silloisessa liikenteessä ja saada tietoa, kuinka silloista liikennettä tulisi joukkoliikenteen käyttäjien osalta kehittää. Kyselyssä kehittämiskohteina nousivat esille etenkin nopeat yhteydet Tampereen keskustaan, linjojen vuorovälit ja liikennöntiajat. Liikkumiskyselyn tulosten perkaamisen jälkeen uutta linjastokokonaisuutta ryhdyttiin suunnittelemaan ja aikatauluja rakentamaan. Nysse kävi kevään 2021 aikana keskusteluja tulevasta kokonaisuudesta alueen koulujen sekä Tuomi logistiikka oy:n kanssa, joka järjestää alueella koululaiskyytejä. Huhtikuussa 2021 julkaisimme verkossa tulevan suunnitelman ja kokosimme siitä vielä palautteet joukkoliikennelautakunnan päätöksentekoa varten. Linjastosuunnitelmasta saatiin noin 20 palautetta, joista kaikki koskivat Kaanaan joukkoliikenneyhteyksiä. Joukkoliikennelautakunta teki päätöksen tulevasta linjastokokonaisuudesta hankinnan käynnistämisen yhteydessä toukokuun 2021 kokouksessa (TRE:3151/02.07.01/2021). Linjastokokonaisuus hyväksyttiin erikseen vielä osana kesäkauden 2022 (TRE:7965/08.01.01/2021) ja talvikauden 2022-2023 (TRE:114/08.01.01/2022) palvelutasopäätöstä.

Uusi linjasto otettiin käyttöön kesäkauden 2022 alussa. Uuden linjaston käyttöönoton yhdessä myös uusi liikennöitsijä Pohjolan Liikenne Oy Ab aloitti hankintapäätöksen mukaisesti (TRE:3151/02.07.01/2021) liikennöinnin Pohjois-Tampereella. Kesäkauden 2022 alussa Nysse sai ainoastaan satunnaisia palautteita uudistetusta linjastokokonaisuudesta alueella. Palautteita saatiin enemmän vasta syksyllä 2022, kun talviliikennekausi käynnistyi. Kaikki Nyssele tulleet palautteet luettiin huolellisesti ja suunnittelussa arvioitiin asiakastoiveiden vaikutus koko linjastokokonaisuuteen. Pieniä ja kriittisiä muutoksia toteutettiin syksyllä 2022 heti syysloman jälkeen ja isompia aikataulullisia muutoksia toteutettiin vuoden vaihteen

jälkeen, tammikuussa 2023. Nyssen suunnittelussa seurattiin koko ajan alueelta saatua palautetta ja samalla tarkkailtiin matkustajamäärien kehittymistä sekä linjojen täsmällisyyttä.

Seuraavassa on vastaukset valtuustoaloitteen kommentteihin.

Matkaketjut ovat pidentyneet merkittävästi

Elokuussa 2023 aloitettu aikataulukauden suunnittelu toteutettiin keväällä 2023. Aikataulujen suunnittelussa on käyty runsaasti vuoropuhelua alueen koulujen kanssa ja aikataulujen suunnittelussa on käytetty autojen ajoaikatoiteumadataa hyväksi, jotta alueen vaihdot toimivat entistä paremmin. Pohjois-Tampereelta Kämenniemeen saavutaan talvikaudella 2023-2024 koulupäivisin niin, ettei odottaminen koululla tule liian pitkäksi. Iltapäivällä odotteluajoja on supistettu. Myös vaihtojen osalta on huomioitu riittävä vaihtomarginaali, etenkin iltapäiväruuhka-aikaan linjasta 90 linjoille 93 tai 94.

Nyssen talvikausi 2023-2024 käynnistyi 7.8.2023 ja Pohjois-Tampereella otettiin käyttöön uusitut aikataulut, jotka huomioivat entistä paremmin alueelta tulleiden palautteiden johdosta matkan sujuvuutta. Pohjois-Teiskosta linjoilta 93 tai 94 saavutaan aamulla Kämenniemen koululle noin 10 minuuttia ennen koulupäivän alkua ja iltapäivällä autot lähtevät koululta noin 10 minuuttia koulupäivän jälkeen. Tällöin odotusajat ovat koululaisille hyvinkin maltillisia.

Aikatauluihin ei voi luottaa

Nyssen talvikauden 2023-2024 ajoikasuunnittelu linjakohtaisesti tehdään linja-autojen toteuma-ajan mukaisesti. Kaikki Nyssen suunnittelemat ja tilaamat linjat ovat kytketty taustajärjestelmään, jonka pohjalta pystymme seuraamaan linjojen ajoaikoja ja saapumista pysäkille. Myös asiakkaat ja joukkoliikenteen käyttäjät pystyvät reaaliaikaisesti seuraamaan Nyssen linjojen kulkua Reittioppaan kautta. Nysse tekee linjojen ajoikasuunnittelua toteumadatan pohjalta eli sen mukaisesti, kuinka linjat alueilla liikennöivät. Olemme keränneet eri ajankohdilta tietoja siitä, kuinka linjat liikennöivät eri olosuhteissa. Toisinaan poikkeuksellisista keli- tai liikennöintiolosuhteista johtuen tai merkittävästä matkustajamäärän kehityksen takia linjojen ajoajat heittelevät voimakkaasti. Mikäli linjojen ajoajoissa on merkittäviä eroa, pyrimme suunnittelussa korjaamaan ne lähemmäksi toteutunutta ajoaika.

Nysse seuraa myös peruttujen vuorojen määriä liikennöintikohteittain. Pohjois-Tampereen linjojen 90-94 osalta koko talvikauden 2022-2023 osalta kaikista suunnitelluista vuoroista 98,386 % ajettiin. Nyssen raportteihin on talvikauden 2022-2023 osalta kirjattu kokonaisuudessaan 99,21 % ajettuja vuoroja suunnitelluista vuoroista. Tämä luku ei pidä kuitenkaan sisällään elokuussa 2022 kuljettajapulasta johtunutta tilannetta. Pohjois-Tampereen osalta vuoroja on jäänyt talvikaudella 2022-2023 hieman enemmän ajamatta kuin Nysse-liikenteessä keskiarvallisesti.

Vaihdot luovat hankaluuksia

Tampereen kaupunkiseudun joukkoliikenteessä on useita liikennöintialueita, joihin on päälinjalta järjestetty vaihtoyhteys. Vaihtoihin perustuva järjestelmä on käytössä muun muassa ratikkalinjalta 1, linjoihin 16, 17, 18 ja 41. Seudun lähikunnissa Nokialla, Ylöjärvellä sekä Kangasalla, jossa vaihto perustuu päälinjaan tai junaan.

Vaihtojen suunnittelussa pyritään rakentamaan riittävästi aikaa vaihtojen takaamiseksi, mutta pitämään vaihtoajat maltillisena. Pyrimme joukkoliikenteen suunnittelussa huomioimaan kaikki Nysselle tulevat palautteet ja sitä kautta rakentamaan kokonaisuudeltaan toimivaa palvelua. Osa joukkoliikenteen

käyttäjistä toivoo mahdollisimman lyhyttä vaihtoaikaa linjojen välillä ja osa matkustajista taas toivoo, että vaihtoaikaa olisi enemmän, johtuen muun muassa siirtymisestä pysäkillä toiselle. Nysen talvikauteen 2023-2024 on tehty myös toimenpiteitä vaihtoajojen osalta, jotta vaihto muun muassa Tampereen keskustan suunnalta iltapäivisin onnistuisi paremmin Pohjois-Tampereelle linjoihin 93 tai 94. Olemme tarkkailleet vaihtojen toimivuutta ensimmäisestä liikennöintipäivästä lähtien ja pyrkineet jatkuvasti parantamaan palvelua tämän osalta. Aikataulusuunnittelussa on huomioitu myös yhteydet saapuviin ja lähteviin kaukojuniin ja esimerkiksi klo 05:50 ja klo 6:55 aamulähdöt Terälahdesta on suunniteltu huomioiden Helsingin junayhteydet. Samoin iltapäivällä yhteys Pohjois-Tampereen suuntaan lähtee klo 16:10, klo 17:25 sekä klo 18:10, jolloin yhteys esimerkiksi Helsingistä saapuvasta junasta onnistuu. Kaikkia toiveita ja vaihtoyhteyksiä ei välttämättä kuitenkaan pystytä suunnittelemaan saumattomaksi, etenkin mikäli linjoilla on harvempi vuorotarjonta.

Nysse on kokeiluna aloittanut Kangasalan linjoilla syksyllä 2023 vaihtojen merkitsemisen myös kuljettajatabletille, joka on kiinnitetty autoihin. Kokeilu on vasta alkuvaiheessa ja nyt kerätään tietoa siitä, kuinka hyvin vaihdot onnistuvat, kun ne ovat kuljettajalle automaattisesti ajoneuvoon näytetty. Nysen tavoitteena on kehittää palvelua kokeilun jälkeen ja saada vaihtojen automatiikka kuljettajatableteille myös Pohjois-Tampereen ja muiden vaihtoalueiden osalta.

Tampereen kaupunkiseudun joukkoliikennelautakunta on tehnyt päätöksen maaliskuussa 2023 uudesta vyöhykemallista (TRE:8345/00.01.03/2022), jonka pohjalta Nysse siirtyy tammikuussa 2024 kolmen vyöhykkeen malliin. Tämän myötä kauempien vyöhykkeiden, nykyiset vyöhykkeet D-F, lippujen hinnat laskevat. Tällä hetkellä ei ole suunnitteilla tarjota tulevalle C-vyöhykkeelle pidempää vaihtoaikaa.

Busseja ei enää kulje riittävästi

Viikonloppuisin ja arjen ilta-aikaan vuorotarjontaa on supistettu Pohjois-Tampereelta Mäntylän ja Teiskon alueelta. Arki-illan ja viikonloppujen osalta puhutaan illan viimeisen vuoroparin poistosta. Arki-iltojen osalta talvikaudella 2021-2022 Mäntylään ajoivat illan viimeiset vuorot klo 18.30 sekä klo 23.30 ja perjantai-illan viimeinen vuoro Mäntylään saapui klo 00.30. Talvikaudella 2023-2024 Mäntylään viimeinen vuoro saapuu klo 19.30 päätteelle. Talvikaudella 2021-2022 Mäntylään ajettiin viikonloppuisin 4,5 vuoroparia, joista viimeinen saapui alueelle lauantaisin klo 00.30 ja sunnuntaisin klo 19.30. Talvikaudessa 2023-2024 lauantain viimeinen vuoro Mäntylän alueelle saapuu klo 19.00 ja sunnuntain klo 17.00.

Yhteydet Terälahteen ovat arkipäivisin talvikauden 2021-2022 ja talvikauden 2023-2024 osalta muuttuneet erittäin vähän. Arkipäivisin ainoa muutos on perjantaivuoron klo 23.30 lähtö keskustasta, poistuminen. Viikonloppujen osalta lauantaisin talvikaudella 2021-2022 viimeinen vuoro Terälahteen lähti klo 23.30, kun nykyisellä talvikaudella 2023-2024 viimeinen vuoro Terälahteen lähtee Tampereelta klo 22.50. Sunnuntain osalta tarjontaa on talvikauden 2021-2022 ja talvikauden 2023-2024 supistettu ilta-aikaan enemmän, kun talvikaudella 2021-2022 viimeinen vuoro Terälahteen saapui klo 22.00. Talvikaudella 2023-2024 saapumisaika Terälahteen on klo 17.00.

Kesäkaudella 2023 vuorojen määrää muun muassa Viitapohjaan ja Mäntylään lisättiin suhteessa kesäkauteen 2021. Kesäkaudella 2021, ennen linjastomuutosta, Mäntylään ajettiin kolmen tunnin välein lauantaisin noin klo 8-20 välillä sekä illan viimeinen vuoro klo 00.30 ja sunnuntaisin klo 8-19 välillä. Kintulammen ohi liikennöivää linjaan 92 ajettiin 2 vuoroparia viikonloppuisin klo 11-17 välillä. Kesäkaudella 2023 linjaa 92 liikennöitiin 4 vuoroparia lauantaisin ja sunnuntaisin 3 vuoroparia klo 10-17 välillä. Mäntylään liikennöitiin viikonloppuisin tunnin välein klo 8-18 välillä lauantaisin ja sunnuntaisin klo 9-17 välillä.

Aikatauluista on hyvin vaikea saada selkoa

Tampereen kaupunkiseudulla on lukuisia alueita, joihin menee useampia linjoja. Nyssessä ei ole lähdetty rakentamaan alueellisesti paperista aikatauluinformaatiota, josta pystyisi näkemään koko alueen kaikkien linjojen aikataulut. Nysse on panostanut sähköisiin palveluihin ja niiden kehittämiseen, mutta tarjoaa edelleen verkosta löytyvänä pdf-aikataulut. Reittiopas reitittää niin vaihtoja kuin antaa tiedon aikatauluista sekä kertoo reaaliaikaista tietoa, missä linja-auto menee. Pohjois-Tampereen osalta linjalla 90 on oma pdf-aikataulu, linjoilla 91 ja 92 molemmilla omat pdf-aikataulunsa ja linja 93 ja 94 on yhdistetty yhdeksi pdf-aikataulukokonaisuudeksi. Aikaisemmin Pohjois-Tampereen linjat olivat myös erikseen, sillä linjat 91 ja 92 olivat omana kokonaisuutena erillään linjan 90 aikataulusta. Myöskään talvikauden 2021-2022 aikataulussa ei ollut linjan 90 tai linjojen 91 tai 92 aikataulussa palveluliikenteen (linjan 96U) aikataulua.

Asukkaiden palautteiden pohjalta on luvattu tehdä muutoksia

Nyssessä seuraamme koko ajan matkustajamäärän kehitystä ja saamaamme palautetta. Nysse sai vuonna 2022 lähes 23 000 asiakaspalvelupalautetta, lähes 26 000 asiakassoittoa ja 60 000 käyntiasiakasta Nyszen asiakaspalvelussa. Tämän lisäksi Nysse järjesti vuonna 2022 useamman asiakasvuorovaikutusprosessin, jossa selvitimme eri aiheista asiakkaiden mielipiteitä muutoksiin tai suunnitelmiin. Kaikki palautteet luetaan ja käsitellään ja jokaiseen palautteeseen yritetään löytää ratkaisua. Joukkoliikenteen suunnittelu on aina erilaisten tarpeiden yhteensovittamista. Yli 50-paikkaisella bussilla ei pystytä tarjoamaan yksilöllistä palvelua. Yhdellä asuinalueella palvelevalla bussilinjalla ei voida vaihdotta mahdollistaa kaikkia matkustustarpeita. Yksittäisen palautteen pohjalta tehdään aina arviointi muutoksen vaikutuksista muihin matkustustarpeisiin, ja haetaan mahdollisimman laajaa joukkoa palveleva kompromissi.

Palautteen lisäksi Nyssessä seurataan aktiivisesti asiakastyytyväisyyttä ja sen kehitystä. Nyszen tyytyväisimmät asiakkaat löytyvät ratikan kyydistä. Vuoden 2023 ensimmäisellä puoliskolla (tammi-kesäkuu) yleisarvosana Nysse-alueen ratikkalinjoille oli 4,4, bussilinjoille 4,1 ja ratikan liityntäbussilinjoille 4,3.

Kaikki palautteet Pohjois-Tampereelta on luettu huolellisesti ja Pohjois-Tampereelta Kämmenniemen koululla järjestettiin vielä erillinen keskustelutilaisuus marraskuussa 2022 linjastomuutoksen takia. Tilaisuudessa saimme Nyszen osalta paljon kritiikkiä alueen asukkailta ja kaikki toiveet, joita saimme, kirjattiin tilaisuudessa. Tilaisuuden jälkeen kokosimme tilaisuudestamme saamamme palautteen yleisesti julki omille nettisivuillemme. Tampereen kaupunkiseudun joukkoliikennelautakunta on pidetty tietoisena asiakaspalvelupalautteesta, jota olemme Pohjois-Tampereelta saaneet. Pohjois-Tampereen joukkoliikennekokonaisuutta on käyty lautakunnan kanssa läpi useaan otteeseen, ajankohtaiskatsauksissa 24.8., 14.9, 12.10 ja 14.12.2022.

Kokonaisuudessaan Pohjois-Tampereen linjastouudistuksella on saatu parannettua etenkin joukkojen liikkumista. Vuoden 2021 syksystä vuoden 2023 syksyyn matkustajamäärä on kasvanut selvästi esimerkiksi Terälahden ja Kämmenniemen välillä, uuden linjareitin 90 osalta, jossa kasvuprosentti on ollut 71,4 %. Mikäli ottaisimme tähän lukuun vielä erikseen Terälahdesta tehdyt nousut linjoilla 93 ja 94, jotka aiemmin näkyivät talvikauden 2021-2022 linjassa 90 ja sen nousuissa Terälahdesta Kämmenniemeen, matkustajamäärän kasvu olisi 123,8 %. Tämän lisäksi matkustajamäärä on kasvanut merkittävästi Kämmenniemen ja Sorilan välillä, jossa kasvuprosentti on vuosien 2021-2023 osalta ollut jopa 56,2 %. Matkustajamäärän kasvun lisäksi matka-aika uudella linjastokokonaisuudella on Terälahden ja Tampereen keskustan välillä nopeutunut parhaimmillaan jopa 10 minuuttia suuntaansa, kun Terälahdesta lähtevä linja 90X ei enää liikennöi Teiskon kirkkotien kautta.

Olemme halunneet tuoda esille matkustajamäärän kehitystä alla kuvattuna koontina.

Vuonna 2021 syksyllä arkipäivisin linjalta 90 tehtiin Tampereen suuntaan matkoja seuraavasti:

Mäntylä-Terälahti väliltä 13 nousua, Terälahti-Kämmenniemi (Terälahdentie) 42 nousua, Kämmenniemi-Sorila 169 nousua, Sorila-Linnainmaa 291 nousua, Linnainmaa-Pyynikintori 192 nousua. Teiskon kirkkotieltä tehtiin 15 nousua kohti Tamperetta ja Maisansalosta 5 nousua kohti Tamperetta.

Vuonna 2021 syksyllä lauantaisin linjalta 90 tehtiin Tampereen suuntaan matkoja seuraavasti:

Mäntylä-Terälahti väliltä 2 nousua, Terälahti-Kämmenniemi (Terälahdentie) 10 nousua, Kämmenniemi-Sorila 27 nousua, Sorila-Linnainmaa 120 nousua, Linnainmaa-Pyynikintori 66 nousua. Teiskon kirkkotieltä tehtiin ei yhtään nousua kohti Tamperetta ja Maisansalosta 3 nousua kohti Tamperetta.

Vuonna 2021 syksyllä sunnuntaisin linjalta 90 tehtiin Tampereen suuntaan matkoja seuraavasti:

Mäntylä-Terälahti väliltä 14 nousua, Terälahti-Kämmenniemi (Terälahdentie) 11 nousua, Kämmenniemi-Sorila 35 nousua, Sorila-Linnainmaa 93 nousua, Linnainmaa-Pyynikintori 70 nousua. Teiskon kirkkotieltä tehtiin ei yhtään nousua kohti Tamperetta ja Maisansalosta 2 nousua kohti Tamperetta.

Vuoden 2022 syksyllä arkipäivisin uudella linjastolla linjoilta 90, 93 ja 94 Tampereen suuntaan matkoja tehtiin seuraavasti:

Mäntylä-Terälahti (linjat 93 ja 94) 16 nousua, Terälahti-Kämmenniemi (Terälahdentie) 61 nousua, Terälahdesta erillisesti linjoille 93 tai 94, 21 nousua, Kämmenniemi-Sorila 211 nousua, Sorila-Linnainmaa 309 nousua, Linnainmaa-Keskustori 146 nousua. Teiskon kirkkotieltä tehtiin 5 nousua kohti Tamperetta ja Maisansalosta 3 nousua kohti Tamperetta.

Vuoden 2022 syksyllä lauantaisin uudella linjastolla linjoilta 90, 93 ja 94 Tampereen suuntaan matkoja tehtiin seuraavasti:

Mäntylä-Terälahti (linjat 93 ja 94) 2 nousua, Terälahti-Kämmenniemi (Terälahdentie) 1 nousu, Kämmenniemi-Sorila 69 nousua, Sorila-Linnainmaa 193 nousua, Linnainmaa-Keskustori 51 nousua. Teiskon kirkkotieltä tehtiin 1 nousu kohti Tamperetta ja Maisansalosta 1 nousu kohti Tamperetta.

Vuoden 2022 syksyllä sunnuntaisin uudella linjastolla linjoilta 90, 93 ja 94 Tampereen suuntaan matkoja tehtiin seuraavasti:

Mäntylä-Terälahti (linjat 93 ja 94) 9 nousua, Terälahti-Kämmenniemi (Terälahdentie) 6 nousu, Kämmenniemi-Sorila 77 nousua, Sorila-Linnainmaa 118 nousua, Linnainmaa-Keskustori 53 nousua. Teiskon kirkkotieltä tehtiin 1 nousu kohti Tamperetta ja Maisansalosta 1 nousu kohti Tamperetta.

Vuoden 2023 syksyllä linjoilla 90, 93 ja 94 Tampereen suuntaan matkoja tehtiin seuraavasti:

Mäntylä-Terälahti (linjat 93 ja 94) 13 nousua, Terälahti-Kämmenniemi (Terälahdentie) 72 nousua, Terälahdesta erillisesti linjoille 93 tai 94, 22 nousua, Kämmenniemi-Sorila 264 nousua, Sorila-Linnainmaa

294 nousua, Linnainmaa-Keskustori 149 nousua. Teiskon kirkkotieltä tehtiin 12 nousua kohti Tamperetta ja Maisansalosta 2 nousua kohti Tamperetta.

Vuoden 2023 syksyllä lauantaisin uudella linjastolla linjoilta 90, 93 ja 94 Tampereen suuntaan matkoja tehtiin seuraavasti:

Mäntylä-Terälahti (linjat 93 ja 94) 4 nousua, Terälahti-Kämmenniemi (Terälahdentie) 2 nousu, Kämmenniemi-Sorila 83 nousua, Sorila-Linnainmaa 217 nousua, Linnainmaa-Keskustori 47 nousua. Teiskon kirkkotieltä ei tehty nousuja kohti Tamperetta ja Maisansalosta 3 nousu kohti Tamperetta.

Vuoden 2023 syksyllä sunnuntaisin uudella linjastolla linjoilta 90, 93 ja 94 Tampereen suuntaan matkoja tehtiin seuraavasti:

Mäntylä-Terälahti (linjat 93 ja 94) 6 nousua, Terälahti-Kämmenniemi (Terälahdentie) 6 nousu, Kämmenniemi-Sorila 70 nousua, Sorila-Linnainmaa 101 nousua, Linnainmaa-Keskustori 53 nousua. Teiskon kirkkotieltä on tehty 2 nousua kohti Tamperetta ja Maisansalosta 3 nousu kohti Tamperetta.

Nykyinen linjastokokonaisuus on ollut tavoitteiden osalta onnistunut ja matkustajamäärät ovat kasvaneet alueilla, jossa palvelua on tavoitteiden mukaisesti kehitetty. Linjastolla pystytään edelleen tarjoamaan kriittiset koulupolun mukaiset yhteydet Pohjois-Tampereen alueella, kuten ennenkin.

Linjastokokonaisuuden osalta ei nähdä tarpeelliseksi tehdä muutoksia Pohjois-Tampereen alueella tai lisätä liikennöintiä Pohjois-Tampereen osalta. Tulevaan talousarviosuunnitelmaan vuodelle 2024 ei ole varattu erillistä rahoitusta Pohjois-Tampereen joukkoliikenteen kehittämiseksi.

Valtuustoaloite:

Teiskoon tulee palauttaa aikaisempi runkolinjaan pohjautuvat bussivuorot sekä palauttaa aikaisemmin toimiva bussiaikataulu

Teiskon alueen linja-autoliikenne muutettiin perusteellisesti 2022. Aiemman Kaanaaseen asti kulkeneen yhden runkolinjan (90) sijasta siirryttiin useimmiten Kämmenniemen päättyvään linjaan 90 ja jatkoyhteyksiin siitä busseilla 93 ja 94. Lisäksi PALI-liikenne toimii asiointilinjana kylätaajamiin, mutta vain koulukyytien välissä.

Tehty muutos ei tue pormestariohjelman kirjauksia: ”Joukkoliikenteen toimivuus ratikan ulkopuolisilla alueilla on varmistettava. On varmistettava, että bussiyhteydet toimivat jatkossakin. Suorat, sujuvat, bussiyhteydet keskustaan ja keskustasta ovat edelleen tärkeässä asemassa monien asuinalueiden kulkuyhteyksinä. Liikennejärjestelmän muuttuessa radikaalisti ratikan käyttöönoton myötä etenkin alkuvaiheessa korjausehdotuksiin tulee suhtautua rakentavasti”.

Bussivuorojen harventaminen, matka-ajan pidentyminen ja mahdottomuus luottaa aikatauluihin lisäävät aikuisten yksityisautoilua, eikä tämä tue hiilineutraalisuustavoitteita.

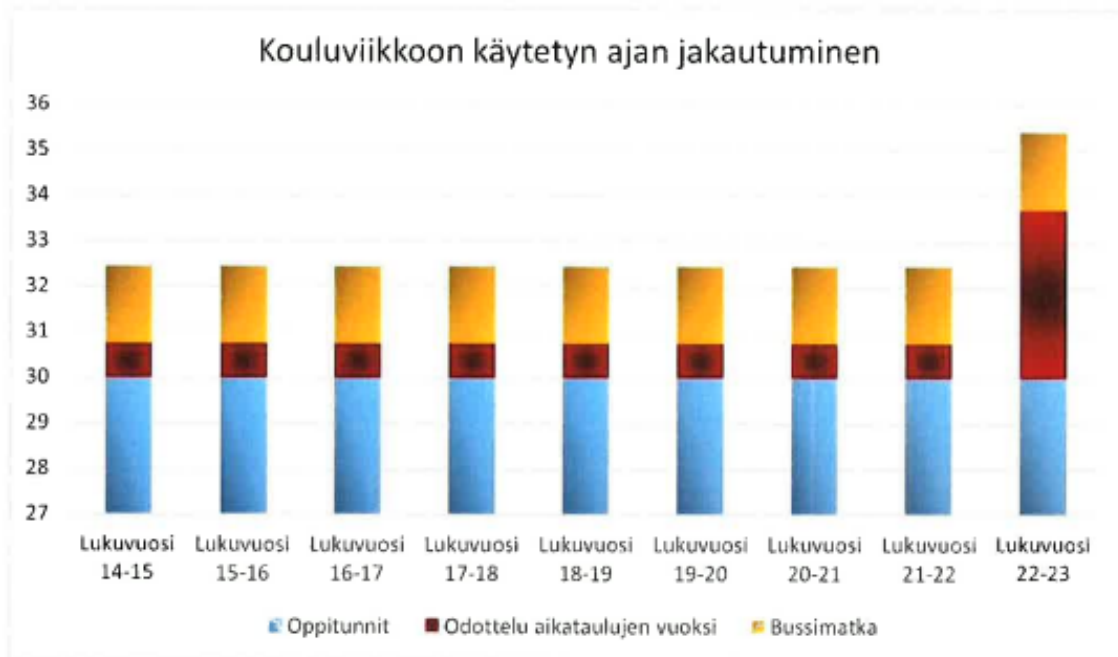
Teiskoon tulee palauttaa aikaisempi runkolinjaan pohjautuvat bussivuorot sekä palauttaa aikaisemmin toimiva bussiaikataulu koskien linjoja 90, 93 sekä 94. Tämän linjaston palauttaminen ei estä bussivuorojen lisäämistä keskustasta Kämmenniemen ja takaisin.

Alueen liikenteestä tulee taittaa reittikohtainen aikatauluyhdistelmä, missä on 90 – 94 sekä PALI-liikenne samassa aikataululehtisessä. Lisäksi kauimpien vyöhykkeiden vaihtoaikaa tulisi nostaa takaisin 2 tuntiin.

Tarkemmat perustelut:

1. Matkaketjut ovat pidentyneet merkittävästi

- Suurin käyttäjäryhmä arkisin ovat koululaiset, jotka kulkevat Terälahden ja Kämmenniemen kouluihin. ***Pohjoisesta Teiskosta tulevien koulumatkan kokonaiskesto päivässä pidentyy lähes tunnilla.***
- Väsymys vaikuttaa jaksamiseen koulussa ja kotona, ja se vaikuttaa myös lapsen sosiaalisiin suhteisiin, harrastuksiin ja koko muuhun perheeseen.
- Odotusajat sekä vaihdot ovat epäinhimillisiä etenkin kovilla pakkasilla sekä lapsille että vanhuksille.

2. Aikatauluihin ei voi luottaa

- Vaihdot ja tehdyt muutokset aiheuttavat sen, ettei aikatauluihin voi luottaa. Bussit useimmiten myöhästelevät, mutta väliin menevät pysäkin ohi myös liian aikaisin.
- Aikataulut haastavat kuljettajia. **Busseja on ollut harvinaisen paljon pitkin oja kuluvan talven aikana.** Tiedossa on ainakin 5 bussin ojaan ajoa. Asiakkaiden ja kuskien turvallisuutta ei saa vaarantaa. Aikaisemmin bussien ojaan ajot ovat olleet varsin harvinaisia.
- Bussivuoroja on peruttu. **Bussivuorojen peruminen on vastuutonta huomioiden pitkät etäisyydet.**

3. Vaihdot luovat hankaluuksia

- Vaihtoaikojen pidentyminen aiheuttaa myös sen, että entistä useammalla Teiskosta tai Teiskoon kulkevalla voi ylittyä 1,5 h vaihtoaika. **Kauimpien vyöhykkeiden vaihtoaikaa tulisikin nostaa takaisin 2 tuntiin.**
- Vaihtoyhteydet 93 ja 94 busseilla Kämenniemestä lähteviin ovat sellaisia, että usein myöhästyy noin 10 minuuttia edellisestä vuorosta tai joutuu odottamaan jopa 25 minuuttia.
- Työssäkäyvien ja toisen asteen oppilaitoksissa opiskelevien osalta **on tärkeää varmistaa järkevät vaihtoyhteydet matkan varrelta.** Esimerkiksi yhteys Niihamasta 38 Hervantaan ja Hervannasta on tien alituksen takia liian pieni, jotta varmuus ehtiä vaihtoon olisi riittävä.
- Jatkaminen junalla tai kaukoliikenteen busseilla aamulla esimerkiksi Helsinkiin päin osuu erittäin huonosti tehtyjen aikataulumuutosten vuoksi.
- Linjan 92 varrelta vaihtoyhteyksistä ei ole tietoa alueen asukkailla ja ne mitä reittiopas tarjoaa, niin odotusaika on joko todella pitkä tai vaihtoehtoisesti niin lyhyt, ettei siihen luoteta, vaan kuljetaan omalla autolla.
- 16 minuutin odottelu-aika

4. Busseja ei enää kulje riittävästi

- Palvelut ja harrastukset ovat keskittyneet keskusta-alueelle. Myös Teiskossa asuvien mahdollisuudet kulkea harrastuksiin tulee turvata.
- Heikennetyt bussivuorot eivät sovi mitenkään yhteen alueen luontomatkailun kehittämisen kanssa.
- Mäntylästä lähteviä tai sinne asti kulkevia vuoroja on liian harvoin. Iltaisin ja viikonloppuisin tulee bussilla päästä Terälahdesta kaupunkiin asti ja takaisin. Esimerkiksi Tampereen keskustorilta Maisansaloon ainoa bussi sunnuntaina lähtee klo 13.42. Ainoa Maisansalosta keskustorille menevä bussi sunnuntaisin lähtee Maisansalosta klo 15.14.
- **Mäntylästä keskustaan kulkevia bussivuoroja tulee lisätä, kuten niitä aikaisimminkin kulki.**
- Karavaanarit toivovat, että etenkin kesäisin bussi poikkeaisi myös karavaanareiden pihassa.

5. Aikatauluista on hyvin vaikea saada selkoa

- Teiskon alueen liikenne on kokonaisuus, jonka hahmottaminen on äärimmäisen vaikeaa erillisistä linjakohtaisista aikatauluista sekä Reittioppaasta. Reittiopas ei myöskään tunnu toimivan useiden vaihtojen ollessa tarpeen, vaan matka on katsottava osissa, jotta paras yhteys löytyy.
- Tämä erityisen tärkeää huomioida sillä Teiskossa käy ympäri vuoden matkailijoita ja alueen mökkiläisiä julkisella liikenteellä.
- Moni alueen asukkaista ovat myös iäkkäitä, jotka eivät välttämättä osaa käyttää digitaalisia

6. Asukkaiden palautteiden pohjalta on luvattu tehdä muutoksia

- Alueen asukkaille on luvattu tehdä muutoksia palautteiden pohjalta. Todella moni alueen asukas on antanut negatiivista palautetta (syinä myöhästyminen, jatkoyhteys jne.) sekä sähköisesti että järjestetyssä asukastilaisuudessa.
- Palautetta ovat kirjallisesti antaneet myös seuraavat kyläyhdistykset: Terälahden Seutu ry, Kaanaan kyläyhdistys, Viitapohjan kyläyhdistys ja Kämmenniemen koulun vanhempainyhdistys
- Erityisesti linjoja 90, 93, 94 ei ole kehitetty vaan palvelua on yksinkertaisesti huononnettu ja alas ajettu.
- **Alueen asukkaat ihmettelevät: Miksi annettua palautetta ei haluta kuulla? Miksi alueen palvelutasoa ajetaan alas? Mihin perustuu ajatus siitä, että muutokset ovat olleet hyviä?**

Tampereella 24.4.2023

Sirpa Pursiainen, Kristillisdemokraatit

1 1 0 0

ULLA-LEENA ALPPI, VAS.

Antti Gauras

Matti Järvinen, kas

Antti Raevaara, PS

Marika Puolimatka PS

Anni Molari
Anni Molari (PS)

Joonas Kiirela, PS

Jouko Vajala, PS

ANTTI MOISANDER, PS

Saku Puro (PS)

Jari Taneli
Jari Taneli (kd)

Vilho Anttonen (kd.)

Juha Suomela (virk.)

Antti Kivimäki

Saku Puro (sd)

Mikko Hanttonen

 KIRSI KALLONEN (sd.)

Jukka Gustafson JUKKA G, sd